

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-05-10

Närvarande: F.d. justitierådet Inger Nyström, f.d. regeringsrådet Lars Wennerström och justitierådet Eskil Nord.

Lag om flygplatsavgifter

Enligt en lagrådsremiss den 5 maj 2011 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om flygplatsavgifter,
2. lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Olof Hedberg.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om flygplatsavgifter

1 §

I lagrådsremissen lämnas ett förslag till lag om flygplatsavgifter, som syftar till att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/12/EG om flygplatsavgifter.

Under rubriken "**Lagens tillämpningsområde**" redovisas i lagförslagets första paragraf dels vilket direktiv lagen är avsedd att genomföra, dels vilka flygplatser som lagen gäller för, dels ock en föreskrift om att Transportstyrelsen årligen ska offentliggöra vilka flygplatser som omfattas av lagen. Paragrafen behandlar således tre skilda ämnen.

Enligt Lagrådets mening skulle lagens inledning vinna på att innehållet i 1 § delas upp.

Paragrafens sista stycke skulle då, efter mönster från direktivet, få bilda en egen paragraf av följande lydelse:

Transportstyrelsen ska årligen utifrån uppgifter från Europeiska kommissionen (Eurostat) offentliggöra vilka flygplatser som enligt 1 § omfattas av lagen.

Då paragrafens första stycke i sin enligt remissen föreslagna lydelse i första meningen behandlar vilket direktiv som lagen genomför och i andra meningen lagens tillämpningsområde kan vidare lämpligen de bägge meningarna få bilda två skilda paragrafer. Hänvisningen i den av Lagrådet nu föreslagna paragrafen rörande Transportstyrelsens offentliggörande får då anpassas till vilket paragrafnummer som åsätts den paragraf som behandlar lagens tillämpningsområde.

För det fall Lagrådets förslag att dela upp lagförslagets första paragraf i tre paragrafer godtas skulle rubriken på dessa kunna bli "**Inledande bestämmelser**".

16 §

Enligt 16 § ska Transportstyrelsen under vissa förutsättningar kunna fungera som ett tvistlösningsorgan. Enligt 16 och 17 §§ ska således varje part som berörs av ett beslut om sådana flygplatsavgifter som avses i 10 § kunna hänskjuta tvister om beslutet till Transportstyrelsen inom viss tid från det att flygplatsledningen offentliggjort sitt ändringsbeslut.

Det förhållandet att en tillsynsmyndighet inom sitt verksamhetsområde även i vissa fall har att lösa tvister av inte endast förvaltningsrättslig karaktär förekommer också i andra sammanhang. Enligt 7 kap. 10 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation gäller således att en part under vissa förutsättningar får hänskjuta en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster för avgörande av tillsynsmyndigheten, som, enligt 11 §, om det med hänsyn till tvistens beskaffenhet är lämpligare, får hänskjuta tvisten till medling i stället för att ta upp den till prövning eller vidta åtgärd inom ramen för den allmänna tillsynen. En sådan ordning har inte föreslagits i detta ärende.

En särskild fråga vid handläggningen av mål eller ärenden rörande tvistlösning enligt flygplatsavgiftslagen är behandlingen av de uppgifter som enligt 12 § omfattas av tystnadsplikt.

Såvitt framgår är tanken att sekretess ska gälla såväl hos Transportstyrelsen som hos domstolar i ärenden och mål rörande tvistlösning enligt flygplatsavgiftslagen för sådana uppgifter som enligt lagen omfattas av tystnadsplikt. Sekretessen synes därvid avses vara absolut och gälla utan tidsbegränsning. En bestämmelse med detta innehåll föreslås dock inte bli införd vare sig i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller i annan lag. Det får i stället enligt

remissen följa av att Transportstyrelsens prövning av dit hänskjutna tvister rörande beslut om flygplatsavgifter har sådan karaktär att prövningen får anses utgöra en del av myndighetens tillsynsansvar. Sekretessfrågan har alltså i praktiken kommit att överlämnas åt rättstillämpningen att avgöra. Lagrådet erinrar inte mot detta, men vill, med hänsyn till vad som nu anförts, betona vikten av att rättstillämpningen noga följs. Det kan också finnas anledning att belysa frågan i en kommande proposition.

18 §

Paragrafen skulle enligt Lagrådets mening bli tydligare och mer klarläggande om den erhöll följande lydelse:

När en tvist om ett beslut om flygplatsavgifter hänskjuts enligt 16 § får beslutet inte börja tillämpas förrän Transportstyrelsen har prövat ärendet.

När Transportstyrelsen har fått en hänskjuten tvist om ett beslut att behandla ska Transportstyrelsen inom fyra veckor fatta ett interimistiskt beslut om huruvida ändringen ska träda i kraft eller inte, om inte ett slutligt beslut kan fattas inom samma tid.

19 §

I syfte att koncentrera och snabba på ärenden eller mål rörande hänskjutna tvister om beslut rörande flygplatsavgifter föreslås i paragrafen en bestämmelse som innebär att den part som hänskjutit en tvist om ett beslut varken hos Transportstyrelsen eller hos domstol kan åberopa nya omständigheter till stöd för sina yrkanden efter utgången av den tid inom vilken det finns möjlighet att hänskjuta tvisten om beslutet.

Det förefaller som om detta syfte inte fullt ut kan uppnås enbart genom den valda konstruktionen, som synes vara delvis inspirerad

av vad som gäller för den kommunala laglighetsprövningen. Det är här nämligen fråga om vad som ska gälla under en tvistlösningsprocess där fler än endast den hänskjutande parten är inblandade. Genom den föreslagna bestämmelsen kommer hänskjutande part att ha det särskilda tidskravet över sig, medan det förefaller som om övriga parter inte har detta.

Med hänsyn till den begränsade tid som står till buds för Transportstyrelsen att fatta sitt slutliga beslut ävensom det förhållandet att mål om flygplatsavgifter även i övrigt bör behandlas skyndsamt hos förvaltningsdomstolarna torde dock tvistlösningsförfarandet och handläggningen i domstol ändå komma att genomföras med erforderlig skyndsamhet.

Mot bakgrund av det anförda föreslår Lagrådet att bestämmelsen i 19 § utgår.

Övrigt lagförslag

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.